

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. sausio 26 d. Nr. 21RE-76
(AG-1098/07-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Remigijaus Kalašnyko ir Žydrūno Plytniko,

sekretoriaujant (*duomenys neskelbtini*),

dalyvaujant pareiškėjui (*duomenys neskelbtini*),

atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos įgaliotam atstovui (*duomenys neskelbtini*),

atsakovės Aplinkos apsaugos agentūros įgaliotoms atstovėms (*duomenys neskelbtini*),

trečiojo suinteresuoto asmens sodininkų bendrijos (*duomenys neskelbtini*) atstovui (*duomenys neskelbtini*) viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) 2025-12-16 skundą (Komisijoje skundas registruotas Nr. AG-1098) dėl atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2025-11-27 įsakymo Nr. 1P-1260-(1.1E) panaikinimo ir atsakovės Aplinkos apsaugos agentūros 2025-12-09 įsakymo Nr. AV-238 panaikinimo (trečiasis suinteresuotas asmuo sodininkų bendrija (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Bendrija)).

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas prašo Komisijos panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus 2025-11-27 įsakymą Nr. 1P-1260-(1.1E) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Kauno apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus vyresniojo patarėjo 2025 m. rugpjūčio 22 d. įsakymo Nr. 3VĮ-6667-(15.3.1 E.) „Dėl teisės aukciono būdu naudoti žvejybos plotą (duomenys neskelbtini) tvenkinyje, esančiame Kauno rajono savivaldybėje, suteikimo“ pripažinimo netekusiu galios“ (toliau – 2025-11-27 įsakymas), panaikinti Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) direktoriaus 2025-12-09 įsakymą Nr. AV-238 „Dėl leidimo naudoti žvejybos plotą Nr. 4636477 pripažinimo netekusiu galios“ (toliau – 2025-12-09 įsakymas), palikti galioti Tarnybos 2025-08-22 įsakymą Nr. 3VĮ-6667-(15.3.1E.) „Dėl teisės aukciono būdu naudoti žvejybos plotą (duomenys neskelbtini) tvenkinyje, esančiame Kauno rajono savivaldybėje, suteikimo“ (toliau – 2025-08-22 įsakymas) ir palikti galioti Agentūros 2025-09-01 Leidimą naudoti žvejybos plotą Nr. 4636477 (toliau – Leidimas).

Pareiškėjas paaiškino, kad Tarnybos 2025-08-22 įsakymu pareiškėjui buvo suteikta teisė naudoti žvejybos plotą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje. Vadovaujantis šiuo įsakymu Agentūra 2025-09-01 išdavė leidimą organizuoti mėgėjų žvejybą ir naudoti žuvų išteklius iki 2035-09-01 leidime nustatytomis sąlygomis. Leidimas buvo išduotas teisėtai, laimėjus aukcioną, sumokant nustatytus mokesčius. Remdamasis leidimu, pareiškėjas atliko įžuvinimą ir investavo į žuvininkystės veiklą. Tarnybos direktorius 2025-11-27 įsakymu pripažino netekusiu galios 2025-08-22 įsakymą,

pavedė gražinti pareiškėjui aukciono registravimo mokestį. Agentūros direktorius 2025-12-09 įsakymu pripažino netekusiu galios Agentūros 2025-09-01 leidimą.

Pareiškėjas nurodė, kad skundžiami sprendimai prieštarauja konstituciniams teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio tikrumo ir teisinio saugumo principams, gero administravimo principui, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAĮ) įtvirtintiems įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo principams.

Tarnybos 2025-11-27 įsakyme nurodyta, kad jis priimtas vadovaujantis VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punktu atsižvelgus į tai, kad tvenkinys patenka į sodininkų bendrijos (*duomenys neskelbtini*) ribas.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), pasisakydamas dėl viešojo administravimo subjekto teises atsaukti priimtą teises aktą ir remdamasis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, yra nurodęs, jog Europos Sąjungos Teisingumo Teismas savo praktikoje, vertindamas kompetentingos institucijos teisę peržiūrėti sprendimus, akcentuoja tai, kad tokiais atvejais turi būti laikomasi Sąjungos teisės bendriesiems principams būdingų reikalavimų, visų pirma kylančių iš teisinio saugumo principo ir iš jo išplaukiančio teisėtų lūkesčių apsaugos principo (2015 m. gruodžio 10 d. sprendimas Nr. C-427/14). Kompetentingos institucijos teisę peržiūrėti sprendimą, susijusi su trečiųjų asmenų teisių apimtimi, yra siejama su aplinkybe, kad institucija turi naujos informacijos ir taip pat su akivaizdumo sąlyga, kad institucija, priimdama šiuo metu siekiamą panaikinti sprendimą, šios naujos informacijos nežinojo ar neturėjo žinoti (2017 m. kovo 16 d. sprendimas byloje Nr. C-47/16) (LVAT 2021 m. spalio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1710-822/2021; 2021 m. gruodžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3230-968/2021; 2022 m. lapkričio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-451-821/2022).

LVAT yra pasisakęs, jog nors VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktas nustato, kad viešojo administravimo subjektas gali pripažinti netekusiu galios savo arba įstatymų nustatytais atvejais žemesnio pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimtą neteisėtą administracinį sprendimą, tačiau šiuo aspektu taip pat svarbu nustatyti, ar buvo laikytasi teisėtų lūkesčių apsaugos principo viešojo administravimo srityje, ar asmuo konkretaus administracinio sprendimo pagrindu įgijo tam tikras teises ir pareigas, ar priimant kitą administracinį sprendimą (dėl administracinio sprendimo panaikinimo) nebus paneigtos asmenų administracinio sprendimo pagrindu įgytos teisės, taip pat būtina atsižvelgti ir į tai, ar nepriėmus sprendimo dėl galiojančio administracinio sprendimo panaikinimo, nebus pažeisti kiti teisės principai ar viešas interesas, ar įgytos teisės panaikinimas bus proporcinga priemone (LVAT 2019 m. lapkričio 13 d. nutarti administracinėje byloje Nr. A-735-602/2019).

Pareiškėjas paaiškino, kad Tarnyba neturėjo teisinio pagrindo pripažinti netekusiu galios 2025-08-22 įsakymą, kadangi neatsirado naujos informacijos, sudarančios pagrindą jį panaikinti. Tarnyba nenurodė kokia nauja informacija Tarnybai tapo žinoma ir nepagrindė, kad tokia informacija nebuvo / neturėjo būti žinoma panaikinto administracinio akto priėmimo metu. Priimant Tarnybos 2025-08-22 įsakymą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys pateko į Bendrijos ribas, ginčo, kad tvenkinys yra valstybės nuosavybė, nėra.

Pareiškėjo nuomone, priimdama 2025-11-27 įsakymą, Tarnyba neturėjo pagrindo remtis Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punktu, jog bendrijos narių susirinkimas turi išimtinę teisę spręsti mėgėjų sodo teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo ir priežiūros, užstatymo ir kitus teritorijos planavimo, infrastruktūros plėtros ir bendrijos bendrojo naudojimo turto naudojimo, tvarkymo ir pardavimo klausimus. Priimant sprendimą buvo atsižvelgta, kad tvenkinys patenka į Bendrijos ribas. (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys pagal Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 4 straipsnio nuostatas yra priskiriamas valstybinės reikšmės vidaus vandenims ir priklauso valstybei išimtinė nuosavybės teise (Vandens įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punktas ir Žemės įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 6 punktas), todėl valstybinės reikšmės vandens telkinių naudojimą reguliuoja valstybė, o ne Bendrija. Sodininkų bendrijų ribos neturi įtakos valstybinių vandens telkinių naudojimui. Nurodytas motyvas dėl sodininkų bendrijos ribų yra teisiškai nereikšmingas ir tai nebuvo pagrindas panaikinti Tarnybos sprendimo, kuris sukėlė

pareiškėjui teisinės pasekmes, nes buvo išduotas Leidimas. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2013 m. sausio 16 d. nutarimu Nr. 38 patvirtino Žuvininkystės vandens telkinių, į kuriuos leidimai naudoti žvejybos plotą neišduodami, sąrašą. (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys nėra įtrauktas į minėtą sąrašą. Todėl tai, kad (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys patenka į sodininkų bendrijos ribas nereiškia, kad jis negali būti naudojamas žvejybai teisės aktų nustatyta tvarka ir tai negalėjo būti argumentas naikinti teisėtai priimto Tarnybos sprendimo.

Atsakovė yra viešojo administravimo subjektai, kurie privalo vadovautis bendraisiais viešosios teisės principais, numatytais VAĮ 3 straipsnyje, jų priimtiems sprendimams taikomi VAĮ reikalavimai. Šiuo atveju buvo formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos, nes nebuvo atsižvelgta į pareiškėjo teises ir teisėtus lūkesčius. Pareiškėjas teisėtai dalyvavo aukcione, kurį laimėjo, Leidimas buvo išduotas teisėtai, atliko įžuvinimą ir investavo į žuvininkystės veiklą. Jokių neteisėtų veiksmų neatliko.

LVAT yra konstatavęs, kad VAĮ 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; ir kt.). Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAĮ 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus (LVAT 2025 m. gegužės 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-135-520/2025). Viešojo administravimo subjektas, priėmęs negatyvias pasekmes sukelti sprendimą, turi pareigą jį pagrįsti tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, lėmusias neigiamo sprendimo priėmimą (LVAT 2013 m. balandžio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-602-658/2013).

Tarnybos 2025-11-27 įsakymas, kuris nepagrįstas nei teisiniais, nei faktiniais argumentais, pareiškėjui sukėlė negatyvias pasekmes. Tarnyba nenurodė priežasčių, lėmusių neigiamo sprendimo priėmimą. Pati Bendrija galėjo dalyvauti aukcione dėl tvenkinio naudojimo žvejybai.

Pareiškėjas akcentavo, kad Agentūros Leidimas pareiškėjui buvo išduotas teisėtai. Leidimo 3 punkte nurodyta, kad jo galiojimas panaikinamas Leidimų naudoti žvejybos plotus išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. sausio 2 d. sakymu Nr. DI-1 „Dėl leidimų naudoti žvejybos plotus išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašo, leidimo naudoti žvejybos plotą ir leidimo naudoti žvejybos plotą reikalavimų vykdymo patikrinimo akto formų patvirtinimo“ nustatyta tvarka. Minėtos tvarkos 14 punktas nustato, kad Agentūra panaikina leidimo galiojimą, jei yra bent viena iš sąlygų, nustatytų Lietuvos Respublikos mėgėjų žvejybos įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje. Mėgėjų žvejybos įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nustatyti leidimo naudoti žvejybos plotą panaikinimo pagrindai, tačiau pareiškėjui išduoto leidimo panaikinimo pagrindo nėra numatyta, todėl laikytina, kad leidimas panaikintas be pagrindo.

LVAT 2021 m. liepos 21 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-2510-662/2021 pažymėjo, kad minėta įstatymo 9 straipsnio 4 dalies norma yra imperatyvi, t. y. pagal joje nustatytą teisini reguliavimą Aplinkos ministerijai ar jos galiotai institucijai nesuteikta diskrecijos teisė vertinti šios normos taikymo sąlygų priklausomai nuo kitų, joje netvirtintų aplinkybių, ir, esant joje nurodytam pagrindui, spręsti, ar leidimas gali būti panaikintas ar ne.

Atsižvelgus į tai pareiškėjas mano, kad Agentūra neturėjo teisinio pagrindo panaikinti pareiškėjui teisėtai išduotą leidimą remiantis VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu.

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 94 straipsnis nustato teisės akto panaikinimo teisinės pasekmes, reglamentuoja, kad skundžiamo teisės akto (veiksmo) panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamą buvusi iki ginčijamo teisės akto (veiksmo) priėmimo padėtis, tai yra atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai, tačiau iki panaikinto teisės akto galiojusio kito teisės akto teisine galia tokiu atveju savaime neatkuriamas. Priimant netekusiu galios pripažintą Tarnybos sprendimą ir išduodant Leidimą

pareiškėjas veikė sąžiningai, laikantis teisės aktų reikalavimų, todėl panaikinti sprendimai turi būti palikti galioti.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas palaikė skunde išdėstytus argumentus.

Tarnyba nesutinka su skundu ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaikšino, kad vadovaudamasi Mėgėjų žvejybos įstatymo 7 straipsnio 1 ir 5 dalimis, Aukcionų, kuriuose suteikiama teisė naudoti žvejybos plotą valstybiniuose žuvininkystės vandens telkiniuose, rengimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. sausio 16 d. nutarimu Nr. 69 „Dėl aukcionų, kuriuose suteikiama teisė naudoti žvejybos plotą valstybiniuose žuvininkystės vandens telkiniuose, rengimo nuostatų patvirtinimo“ organizavo aukcioną dėl teisės naudoti žvejybos plotą, esantį (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje (kodas (*duomenys neskelbtini*), plotas 3,90 ha). Aukcionas įvyko 2025 m. rugpjūčio 12 d., kurio metu buvo nustatytas laimėtojas. Tarnybos Kauno apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus vyresnysis patarėjas priėmė 2025-08-22 įsakymą, kuriuo pareiškėjui buvo suteikta teisė naudoti žvejybos plotą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje. Tarnyba 2025-10-13 gavo Bendrijos skundą, kuriuo prašoma panaikinti aukciono rezultatus, nes (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys yra naudojamas visų Bendrijos narių interesams tenkinti. Tarnybos 2025-11-27 įsakymu buvo nuspręsta pasinaikinti 2025-08-22 įsakymą, kadangi šiuo įsakymu buvo suteikta teisė naudotis žvejybos plotu, kuris patenka į Bendrijos ribas. Tarnybos 2025-11-27 įsakymas buvo priimtas vadovaujantis VAI 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir Sodininkų bendrijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punktu bei atsižvelgus į tai, kad (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys patenka į Bendrijos ribas.

Remiantis VAI 16 straipsniu Tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, turi teisę pripažinti netekusiu galios savo priimtą neteisėtą administracinį sprendimą. Sodininkų bendrijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punkte nurodyta, kad bendrijos narių susirinkimas turi išimtinę teisę spręsti mėgėjų sodo teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo ir priežiūros, užstatymo ir kitus teritorijos planavimo, infrastruktūros plėtros ir bendrijos bendrojo naudojimo turto naudojimo, tvarkymo ir pardavimo klausimus. Sodininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad mėgėjų sodo teritorija – savivaldybės ar jos dalies bendrojo plano sprendiniuose pažymėta, išskyrus atvejus, kol savivaldybės ar jos dalies bendrasis planas nėra parengtas, teisės aktu mėgėjų sodininkystei skirta teritorija, suformuota pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą ir suskirstyta į sodininkų ir kitų asmenų nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomus sodo sklypus ir bendrojo naudojimo žemę (rekreacijai ir kitoms reikmėms).

Tarnyba, pakartotinai įvertinusi turimus dokumentus, nusprendė, kad 2025-08-22 įsakymas buvo priimtas neteisėtai, nes (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys patenka į Bendrijos bendro naudojimo teritorija, todėl prieš išduodant pareiškėjui sutikimą naudotis (*duomenys neskelbtini*) tvenkiniu, pagal Sodininkų bendrijos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punktą šio tvenkinio naudojimo galimybės žvejybai privalėjo būti išnagrinėtas Bendrijos narių susirinkime. Taigi, atsižvelgus į tai, kad leidimas buvo išduotas nesuderinus su Bendrija, kai leidimas liečia Bendrijos bendrojo naudojimo turtą, laikytina, kad Tarnyba pagrįstai nusprendė pasinaikinti 2025-08-22 įsakymą. Tarnybos sprendimas pasinaikinti 2025-08-22 įsakymą iš esmės buvo priimtas ne atsižvelgus į naują informaciją, o į tai, kad Tarnyba prieš priimdama šį įsakymą neįvertino tai, jog (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys patenka į Bendrijos bendrojo naudojimo teritorija ir, kad Bendrijos narių susirinkime nebuvo išnagrinėtas klausimas dėl šio tvenkinio naudojimo žvejybai.

Tarnyba akcentavo, kad viešojo administravimo srityje negali susidaryti tokia situacija, kai viešojo administravimo subjekto priimto neteisėto sprendimo nebūtų galima pakeisti ar panaikinti. Nepripažinus netekusiais galios 2025-08-22 įsakymo, būtų pažeistas vienas pagrindinių teisės teorijoje ir teismų jurisprudencijoje galiojantis bendrasis teisės principas, kad iš neteisės teisės neatsiranda (*ex in jura non oritur jus*). LVAT praktikoje laikoma, jog įstatymų leidėjas tiesioginio draudimo institucijai pačiai panaikinti arba pripažinti netekusiu galios savo priimtą administracinį aktą, suteikiantį asmeniui tam tikras teises, nenumatė; todėl siekiant užtikrinti efektyvumo principo įgyvendinimą viešojo administravimo subjekto veikloje, garantuoti teisingą ir protingą ribotų

valstybės finansinių resursų panaudojimą, atsižvelgiant į socialinio teisingumo reikšmę, gali būti vertinama, jog įstatymu suteikti įgaliojimai viešojo administravimo subjektui priimti atitinkamą sprendimą apima ir tokio subjekto teisę, o tam tikrais atvejais – ir pareigą, priimtą sprendimą pakeisti.

Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų (žr., pvz., Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimą). Teisėtumo principas LVAT praktikoje aiškinamas plačiai, kaip, be kita ko, reiškiantis, jog viešojo administravimo subjektas, priimdamas individualų administracinį aktą, turi užtikrinti ir šio teisės akto atitiktį bendriesiems teisės principams (sąžiningumo, teisingumo, protingumo), taip pat VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintiems principams (pvz., objektyvumo). Individualaus administracinio akto teisėtumo reikalavimo ryšys su bendraisiais teisės ir viešojo administravimo principais suponuoja būtinybę taikyti teisės normas ne mechaniškai, bet užtikrinti, kad jų taikymas atitiktų šiuos principus (žr., pvz., LVAT 2014 m. balandžio 8 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-819/2014). Laikantis teisėtumo principo, neteisėti administraciniai aktai pagal bendrąją taisyklę turėtų būti panaikinami (žr., pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A602-1218/2014).

LVAT, pasisakydamas dėl viešojo administravimo subjekto teisės atšaukti priimtą teisės aktą ir remdamasis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, yra nurodęs, jog Europos Sąjungos teisėje aiškiai atskiriamos dvi situacijos. Pirma, Sąjungos institucija panaikina sprendimą, kuris yra teisėtas, tačiau dėl pasikeitusių faktinių aplinkybių arba teisinio reguliavimo, jų manymu, turi būti pakeistas arba panaikintas. Antra, kompetentinga institucija panaikina ar pakeičia sprendimą savo iniciatyva dėl to, kad priimtas sprendimas neteisėtas, pavyzdžiui, buvo priimtas, remiantis klaidingu teisės nuostatų interpretavimu, pateikus apgaulingus, netikslus duomenis ir pan. Europos Sąjungos teismų praktikoje įtvirtintas bendrasis teisės principas pagal kurį leidžiama atgaline data atšaukti neteisėtą administracinį aktą, sukūrusį subjektines teises, tačiau teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principai reikalauja, kad neteisėtas aktas būtų panaikintas per protingą laikotarpį ir būtų atsižvelgta į tai, kiek suinteresuotas asmuo galėjo pasitikėti akto teisėtumu. Akto panaikinimas atgaline data galimas tik esant išskirtinėms aplinkybėms konkrečiu atveju (žr., pvz., LVAT 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-3537-822/2016 ir šiame sprendime nurodytą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką).

VAĮ numato bendrą teisės normą, kuri suteikia teisę pripažinti netekusiu galios savo priimtą neteisėtą sprendimą, todėl Tarnyba iš naujo įvertinusi visas faktines aplinkybes ir teisinį reglamentavimą ir nustačiusi, kad 2025-08-22 įsakymas buvo priimtas neteisingai interpretavus faktines aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, 2025-11-27 sprendimu šį įsakymą pripažino netekusiu galios. VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose numatyta, jog administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinio sprendimo faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai.

ABTĮ 91 straipsnyje yra įtvirtinti skundžiamų teisės aktų panaikinimo pagrindai. Jame nurodyta, jog skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą. Taigi įstatyme numatyta, jog ne bet kokie, o tik esminiai procedūriniai pažeidimai, dėl kurių nebuvo užtikrintas objektyvus visų reikšmingų aplinkybių, turinčių įtakos sprendimo priėmimui, įvertinimas, sudaro pagrindą sprendimų panaikinimui.

Tarnybos 2025-11-27 sprendime nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateiktas jų vertinimas, nurodytas teisinis pagrindas, kuriuo Tarnyba rėmėsi priimdama šį administracinį sprendimą, motyvai išdėstyti aiškiai ir yra pakankamai, todėl jis atitinka VAĮ administraciniam aktui keliamus reikalavimus. Vien faktas, kad priimtas sprendimas pareiškėjo netenkina, nereiškia, kad yra neteisėtas ir yra pagrindas sprendimą panaikinti ABTĮ 91 straipsnyje įtvirtintais pagrindais.

Komisijos posėdžio metu Tarnybos atstovas palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus, atsakė, kad tvenkinys kaip visa Bendrijos žemė yra valstybinė žemė ir kad nėra panaudos ar nuomos sutarčių dėl tvenkinio naudojimo, sudarytų su Bendrija.

Agentūra nesutinka su skundu ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaškinu, kad Leidimų naudoti žvejybos plotus išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-1 „Dėl Leidimų naudoti žvejybos plotus išdavimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir leidimų naudoti žvejybos plotus sąlygų vykdymo kontrolės“ (toliau – Aprašas) reglamentuoja sprendimų suteikti teisę naudoti žvejybos plotą derinimo, leidimų naudoti žvejybos plotus valstybiniuose vandens telkiniuose (toliau – leidimas) išdavimo ir panaikinimo tvarką. Apraše nurodoma, kad leidimas išduodamas juridiniam, fiziniam asmeniui, kitai organizacijai arba juridinio asmens ar kitos organizacijos filialui (toliau – asmuo), kuriam vandens telkinio valdytojas priėmė sprendimą suteikti teisę naudoti žvejybos plotą (toliau – sprendimas). Prieš priimdamas sprendimą, vandens telkinio valdytojas pateikia sprendimo projektą derinti Agentūrai, kartu pateikia patvirtintą žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos vandens telkinyje priemonių planą (toliau – planas) (Aprašo 3 punktas). Agentūra sprendimo projektą suderina per 14 darbo dienų nuo jo gavimo <...> (Aprašo 5 punktas). Sprendimą ir patvirtintą planą vandens telkinio valdytojas per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo pateikia Agentūrai ir asmeniui (Aprašo 6 punktas). Asmuo pateikia Agentūrai prašymą išduoti leidimą (Aprašo 7 punktas). Agentūra per 15 darbo dienų nuo teisingai užpildyto prašymo išduoti leidimą gavimo dienos per ALIS išduoda leidimą ir apie tai informuoja asmenį (Aprašo 9 punktas). Apie leidimo išdavimą Agentūra per 15 darbo dienų nuo jo išdavimo informuoja vandens telkinio valdytoją, savivaldybės administraciją, kurios teritorijoje yra atitinkamas vandens telkinys, ir Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos (Aprašo 13 punktas).

Agentūra, vykdydama Aprašo 9 ir 13 punktus, 2025-09-01 išdavė pareiškėjui Leidimą. Sprendimas priimtas atsižvelgus į Tarnybos 2025-08-22 įsakymą. Agentūra gavo Tarnybos 2025-12-03 raštą Nr. 1SD-137377-(15.3.48 Mr.) „Dėl įsakymo pateikimo“, kuriuo buvo atsiųstas Tarnybos direktoriaus 2025-11-27 įsakymas. Agentūra, vadovaudamasi VAI 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu, vykdydama Tarnybos direktoriaus 2025-11-27 įsakymą, Agentūros 2025-12-09 direktoriaus įsakymu priėmė sprendimą pripažinti netekusiu galios Agentūros Leidimą.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad Agentūros 2025-12-09 įsakymas yra neteisėtas ir nepagrįstas, nes Agentūra leidimo galiojimą gali panaikinti tik Mėgėjų žvejybos įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje numatytais pagrindais, kaip tai numatyta Aprašo 14 punkte.

Tarnybos direktorius 2025-08-22 įsakymą panaikino vadovaudamasis VAI 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu, t. y. pripažino savo neteisėtą administracinį sprendimą netekusiu galios. Pažymėjo, kad Agentūra neturi teisės kvestionuoti kitų viešojo administravimo subjektų priimtų sprendimų teisėtumo ir pagrįstumo. Laikantis principo, kad iš neteisės teisė neatsiranda (*ex injuria jus non oritur*), Agentūros Leidimas tapo neteisėtas ir buvo panaikintas VAI 16 straipsnio 1 dalies 1 punkto pagrindu. Pareiškėjo skunde minima LVAT 2021-07-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A-2510-662/2021 sprendžiant šį ginčą negali būti laikoma precedentu, kadangi administracinėje byloje Nr. A-2510-662/2021 nagrinėjamos aplinkybės nebuvo analogiškos nagrinėjamo ginčo atveju.

Agentūros 2025-12-09 direktoriaus įsakyme nurodomi motyvai ir teisės normos, kuriais Agentūra rėmėsi priimdama sprendimą, sprendimas priimtas įvertinus Tarnybos direktoriaus 2025-11-27 įsakymą, nurodyta apskundimo tvarka. Agentūros veiksmai atitiko jai teisės aktais suteiktus įgaliojimus, gero administravimo principą ir viešojo administravimo principus. Atsiliepime nurodytos faktinės aplinkybės, teisės aktų nuostatos patvirtina, kad Agentūros sprendimas atitinka VAI 10 straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytus bendruosius reikalavimus taikomus administraciniam sprendimui, todėl yra teisėtas ir pagrįstas. Pareiškėjas skunde nepagrindė, kad Agentūrai priimant sprendimą buvo pažeistos pagrindinės procedūros ar taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Agentūros atstovės Komisijos posėdžio metu palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus.

Trečiasis suinteresuotas asmuo sodininkų bendrija (duomenys neskelbtini) atsiliepimo dėl skundo nepateikė. Komisijos posėdyje Bendrijos atstovas nurodė, kad prašo skundą atmesti. Paaškinu, kad tvėnkiny patenka į pagrindinį generalinį planą, į bendrojo naudojimo objektus.

Nurodė, kad išduotas Leidimas prieštarauja įstatymui, Bendrijos įstatams, nes komercinė veikla Bendrijos teritorijoje vykdoma tik gavus valdybos leidimą.

Skundas tenkintinas dalyje

Pareiškėjas 2025-05-06 prašymu „Dėl valstybinės žemės nuomos“ kreipėsi į Tarnybą, prašė suteikti leidimą išsinuomoti (*duomenys neskelbtini*) tvenkinį.

Tarnyba 2025-06-03 įsakymu Nr. 3VĮ-4467-(15.3.1E.) „Dėl (*duomenys neskelbtini*) tvenkinio, esančio Kauno rajono savivaldybėje, žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos priemonių plano patvirtinimo“ patvirtino valstybei nuosavybės teise priklausančio (*duomenys neskelbtini*) tvenkinio, kodas (*duomenys neskelbtini*), esančio Kauno rajono savivaldybėje, Žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos priemonių planą.

Tarnyba 2025-08-22 įsakyme nurodė, kad vadovaudamasi Mėgėjų žvejybos įstatymo 6 straipsnio 4 dalimi, 7 straipsnio 5 dalimi, Aukcionų, kuriuose suteikiama teisė naudoti žvejybos plotą valstybiniuose žuvininkystės vandens telkiniuose, rengimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. sausio 16 d. nutarimu Nr. 69 „Dėl aukcionų, kuriuose suteikiama teisė naudoti žvejybos plotą valstybiniuose žuvininkystės vandens telkiniuose, rengimo nuostatų patvirtinimo“ 27 punktu, atsižvelgdamas į Žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos vandens telkinyje priemonių planą, patvirtintą Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Kauno apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus vyresniojo patarėjo 2025 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. 3VĮ- 4467-(15.3.1 E.) „Dėl (*duomenys neskelbtini*) tvenkinio, esančio Kauno rajono savivaldybėje, žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos priemonių plano patvirtinimo“ <...>, atsižvelgdama į 2025 m. rugpjūčio 12 d. elektroninio nuomos konkurso Nr. 300351 rezultatus: suteikia teisę pareiškėjui naudoti žvejybos plotą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje (1 punktas), nustato, kad metinis mokestis už teisę naudoti žvejybos plotą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje yra aukciono būdu pasiūlytas didžiausias mokestis, kuris yra 5 Eur (2.2 papunktis); žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos vandens telkinyje priemonių planas yra neatskiriama šio įsakymo dalis (priededamas) (2.2 papunktis).

Agentūra 2025-09-02 raštu Nr. (26)-A4E-8820 Leidimą pateikė pareiškėjui. Rašte informuota, kad Agentūra išnagrinėjo pareiškėjo 2025-08-25 paraišką ir vadovaudamasi Aprašo 9 ir 13 punktais informuoja, kad 2025-09-01 išdavė leidimą naudoti žvejybos plotą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje. Agentūros 2025-09-01 Leidime nurodyta, kad vadovaujantis Tarnybos 2025-08-22 sprendimu, leidžiama žvejybos ploto naudotojui pareiškėjui (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje organizuoti mėgėjų žvejybą ir nustatyta tvarka naudoti žuvų išteklius iki 2035-09-01 Leidime nustatytomis sąlygomis. 1 punkte nurodytos naudotojo prievolės, 2 punkte nurodyta, kad naudotojas turi teises, nurodytas Mėgėjų žvejybos įstatyme, 3 punkte nurodyta, kad leidimo galiojimas panaikinamas Aprašo nustatyta tvarka.

Bendrija 2025-10-13 skundu „Dėl neteisėtų sprendimų panaikinimo“ kreipėsi į Tarnybą. Nurodė, kad reikalauja panaikinti 2025-08-12 įvykusio aukciono rezultatus, pagal kuriuos priimtas sprendimas išnuomoti Bendrijos nariui pareiškėjui (*duomenys neskelbtini*) tvenkinį, taip pat panaikinti Tarnybos 2025-06-03 įsakymą dėl tvenkinio žuvų išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos priemonių plano patvirtinimo. Paaiškino, kad tvenkinys yra suprojektuotas sodo bendro naudojimo teritorijoje, tvenkinio užtvanka ir baseinas buvo įrengti bendrijos narių lėšomis ir darbu, Bendrija prižiūri tvenkinį (šienauja pakrantes, išuvina, kontroliuoja vandens lygį, atlieka vandens kokybės tyrimus ir kt.). Tvenkinys skirtas Bendrijos reikmėms – laistymui, rekreacijai ir pan. Bendrijos valdyba patvirtino bendrojo naudojimo objektų sąrašą, į kurį įtrauktas ir tvenkinys. Bendrijos įstatų 24 punktas draudžia be Bendrijos valdybos leidimo bendrijos teritorijoje vykdyti komercinę-ūkinę veiklą. (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys buvo įrengtas ir naudojamas ne kaip žuvininkystės ar žvejybos ploto tvenkinys, bet skirtas sodų laistymo reikmėms, laisvalaikiui, todėl jis priskiriamas rekreacijai. Pagal Mėgėjų žvejybos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 5 punktą į rekreacijai svarbius vandens telkinius neišduodami leidimai naudoti žvejybos plotą. Šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad sprendimus suteikti teisę naudoti žvejybos plotą priima vandens telkinio valdytojas, suderinęs su Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija. Su Bendrija, kaip vandens telkinio valdytoja, tvenkinio nuoma derinta nebuvo. Bendrija prašo panaikinti aukciono rezultatus, priimtus

administracinius aktus dėl tvenkinio nuomos, aukciono pagrindu sudarytas sutartis, išduotus leidimus.

Tarnyba 2025-11-27 įsakyme nurodė, kad vadovaudamasi VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Sodininkų bendrijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punktu, atsižvelgdama į tai, kad (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys patenka į Bendrijos ribas, pripažino netekusiu galios Tarnybos 2025-08-22 įsakymą (1 punktas); pavedė Tarnybai gražinti pareiškėjui sumokėtą 50 Eur aukciono registravimo mokesį (2.1 papunktis).

Agentūra 2025-12-09 įsakyme nurodė, kad vadovaudamasi VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu, vykdydama Tarnybos 2025-11-27 įsakymą pripažino netekusiu galios Agentūros 2025-09-01 išduotą Leidimą.

Ginčo situacijai yra aktualūs toliau nurodyti teisės aktai.

VAĮ 10 straipsnio 3 dalyje reglamentuota, kad viešojo administravimo subjektai administracinius sprendimus gali priimti savo iniciatyva arba gavę asmenų prašymus ar skundus. VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje reglamentuota, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas (1 punktas); administracinio sprendimo data (2 punktas); administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris (3 punktas); atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos (4 punktas); administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas); administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką (7 punktas); administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos (8 punktas).

VAĮ 16 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad viešojo administravimo subjektas gali pripažinti netekusiu galios savo arba įstatymų nustatytais atvejais žemesnio pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimtą: neteisėtą administracinį sprendimą (1 punktas); teisėtą administracinį sprendimą, jeigu administracinio sprendimo pripažinimas netekusiu galios yra leidžiamas pagal kitus įstatymus arba jeigu administracinis sprendimas yra sąlyginis ir per nustatytą laikotarpį asmuo nustatytų sąlygų neįvykdo (2 punktas).

Sodininkų bendrijų įstatymo 1 straipsnyje reglamentuota, kad šis įstatymas nustato sodininkų bendrijų reorganizavimą, valdymą ir veiklą, pertvarkymą ir pabaigą, sodininkų bendrojo naudojimo turto valdymą, sodininkų bendrijos nario teises ir pareigas, mėgėjų sodo teritorijos ir mėgėjų sodų sklypų tvarkymo bei naudojimo reikalavimus. Šio įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje apibrėžta, kad mėgėjų sodo teritorija – savivaldybės ar jos dalies bendrojo plano sprendiniuose pažymėta, išskyrus atvejus, kol savivaldybės ar jos dalies bendrasis planas nėra parengtas, teisės aktu mėgėjų sodininkystei skirta teritorija, suformuota pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą ir suskirstyta į sodininkų ir kitų asmenų nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomus sodo sklypus ir bendrojo naudojimo žemę (rekreacijai ir kitoms reikmėms).

Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad mėgėjų sodo teritoriją sudaro sodininkų ir kitų asmenų, įsigijusių mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, naudojama nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomų sklypų ir bendrojo naudojimo žemė, kuri teisės aktais buvo skirta mėgėjų sodininkystei plėtoti (kolektyviniams sodams steigti) arba priskirta pagal vėliau patikslintą žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą. Mėgėjų sodo teritorijoje esanti bendrojo naudojimo žemė žemės nuomos mokesčiu ir žemės mokesčiu neapmokestinama. Bendrojo naudojimo žemę bendrijos gali nuomoti ar išsipirkti iš valstybės. Bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esanti vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra bendrijų iniciatyva įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka iš bendrijų išperkama arba perduodama savivaldybėms ir (ar) savivaldybių valdomoms įmonėms. Bendrijos bendrojo naudojimo žemėje esantys žemės sklypai su juose esančiais keliais (gatvėmis) ir (ar) kelių juostomis bendrijų iniciatyva (bendrijos narių susirinkimo sprendimu) Vyriausybės patvirtintose Valstybinės žemės sklypų

pardavimo valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise savivaldybėms taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti perduodami savivaldybėms.

Sodininkų bendrijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad sodininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso sodininkų bendromis lėšomis ar bendromis sutelktomis jėgomis pastatyti, įrengti ar kitaip įsigyti bendrojo naudojimo objektai: bendrojo naudojimo žemė su bendrojo naudojimo pastatais ir įrenginiais (tvoros, vartai, poilsio aikštelės, pliažai, miškai, vandens telkiniai ir kt.); <...>. Sodininkų bendrijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punkte reglamentuota, kad bendrijos narių susirinkimas turi išimtinę teisę spręsti mėgėjų sodo teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo ir priežiūros, užstatymo ir kitus teritorijos planavimo, infrastruktūros plėtros ir bendrijos bendrojo naudojimo turto naudojimo, tvarkymo ir pardavimo klausimus.

Vandens įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad šis įstatymas taikomas asmenims, kurie disponuoja paviršiniais vandens telkiniais, valdo, naudoja ir (arba) saugo Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius paviršinius ir (arba) požeminius vandens telkinius ir juose esantį vandenį. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad valstybei išimtinė nuosavybės teise priklauso požeminiai vandens telkiniai ir valstybinės reikšmės vidaus vandenys, 2 dalyje nurodyta, kad valstybinės reikšmės vidaus vandenims priskiriami šie paviršiniai vandens telkiniai: ežerai (1 punktas); upės ir jose įrengti tvenkiniai (2 punktas); valstybinėje žemėje esantys dirbtiniai vandens telkiniai, kurie yra valstybiniuose rezervatuose, valstybiniuose parkuose ir valstybiniuose draustiniuose, biosferos rezervatuose, gamtos paveldo objektų teritorijose ir teritorijose, kurios atitinka teisės aktais nustatytus Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atrankos kriterijus ir yra įrašytos į Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotų institucijų patvirtintus tokių teritorijų sąrašus, išskyrus privačius akvakultūros tvenkinius ir nepratekamus dirbtinius vandens telkinius (3 punktas); dirbtiniai vandens telkiniai, kurie teritorijų planavimo dokumentais arba savivaldybių tarybų sprendimais priskirti rekreacinėms teritorijoms (4 punktas); pasienio vandenys (5 punktas). Šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad paviršinio vandens telkinio savininkas turi teisę valdyti, naudoti paviršinį vandens telkinį ir juo disponuoti Žemės įstatymo, šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka, 2 dalyje nurodyta, kad paviršinio vandens telkinio savininkas privalo saugoti jam priklausančią paviršinį vandens telkinį, nedaryti žalos aplinkai, nepažeisti kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų. Žemės įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodyta, kad Lietuvos valstybei išimtinė nuosavybės teise priklauso žemė, įstatymų ir Vyriausybės nustatyta tvarka priskirta valstybinės reikšmės vidaus vandenims.

Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl Tarnybos 2025-11-27 įsakymo ir dėl Agentūros 2025-12-09 įsakymo pagrįstumo ir teisėtumo.

Pareiškėjas ginčija Tarnybos 2025-11-27 įsakymą ir Agentūros 2025-12-09 įsakymą tuo aspektu, kad jie neatitinka VAI 3 straipsnyje išdėstytų principų, nėra pagrįsti tinkamais faktiniais ir teisiniais argumentais bei motyvais.

Komisija pažymi, kad administracinis sprendimas turi atitikti VAI 10 straipsnio 5 dalies nuostatas, jame, be kita ko, turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės bei motyvai (5, 6 punktai).

LVAT nuosekliai formuoja praktiką, kad individualiame administraciniame akte motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą (LVAT 2018-04-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1470-756/2018, 2019-03-28 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-432-502/2019, 2021-09-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-2099-602/2021). Nurodyta teisės norma yra siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2020-11-11 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1548-629/2020, 2021-10-06 nutartis administracinėje byloje Nr. A-2422-602/2021).

Individualiam administraciniam aktui taip pat yra keliamas motyvuotumo reikalavimas. Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi

ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (LVAT 2020-10-28 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2756-662/2020, 2021-06-16 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1555-575/2021).

Proceso požiūriu nemotyvuotas administracinis sprendimas, kuris daro neigiamą poveikį subjekto teisėms ar interesams, negali būti pripažintas teisėtu, nes riboja subjekto teises skųsti tokį aktą ir apsunkina tokio akto teisminę kontrolę. Tai prieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnyje įtvirtintai asmens teisei į teisminę gynybą, įskaitant tinkamą teismo procesą bei teisingą bylos išnagrinėjimą (Europos Žmogaus Teisių Teismo 2001-09-27 sprendimas *Hirvisaari* prieš Suomiją, pareiškimo Nr. 49684/99, 33 punktas, LVAT 2014-09-23 nutartis administracinėje byloje Nr. A858-47/2014).

Tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAĮ 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus, ar nebuvo atimta galimybė pareiškėjui suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo ribas, o teismui visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą (LVAT 2023 m. vasario 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023).

Iš Tarnybos 2025-11-27 įsakymo matyti, kad įsakymas priimtas vadovaujantis VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Sodininkų bendrijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punktu bei atsižvelgus į tai, kad (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys patenka į Bendrijos ribas.

Iš pareiškėjo skundo Komisijai matyti, kad pareiškėjas nesutinka su 2025-11-27 įsakyme nurodytu teisiniu pagrindu – Sodininkų bendrijų įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 15 punktu (bendrijos narių susirinkimas turi išimtinę teisę spręsti mėgėjų sodo teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo ir priežiūros, užstatymo ir kitus teritorijos planavimo, infrastruktūros plėtros ir bendrijos bendrojo naudojimo turto naudojimo, tvarkymo ir pardavimo klausimus). Pareiškėjo nuomone, Tarnyba neturėjo pagrindo remtis šiuo teisiniu pagrindu. Pareiškėjas nurodė, kad įsakyme nurodyta aplinkybė, jog tvenkinys patenka į Bendrijos ribas, neturi įtakos valstybinių vandens telkinių naudojimui. Pareiškėjas šias išvadas grindžia tuo, kad priimant Tarnybos 2025-08-22 įsakymą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys yra valstybės nuosavybė, todėl remiantis Vandens įstatymo ir Žemės įstatymo nuostatomis valstybines reikšmes vandens telkinių naudojimą reguliuoja valstybė, o ne Bendrija.

Sutiktina su pareiškėjo skunde nurodytais teiginiais, kad Tarnybos 2025-11-27 įsakyme nėra pateikta motyvų kokią reikšmę turi faktas, jog tvenkinys patenka į Bendrijos ribas. Pažymėtina, kad Tarnybos 2025-11-27 įsakyme nėra informacijos ir apie tai, kam nuosavybės teise priklauso (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys, koku teisiniu pagrindu aptariamasis tvenkinys yra naudojamas Bendrijos, nėra aptartos pareiškėjo skunde Komisijai nurodytų Vandens įstatymo ir Žemės įstatymo nuostatų, nėra nurodyta ar nagrinėjama atveju yra reikšmingas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. sausio 16 d. nutarimu Nr. 38 patvirtintas Žuvininkystės vandens telkinių, į kuriuos leidimai naudoti žvejybos plotą neišduodami, sąrašas.

Tarnyba atsiliepime dėl pareiškėjo skundo paaiškino, kad sprendimas pasinaikinti 2025-08-22 įsakymą buvo priimtas atsižvelgus į tai, kad Tarnyba neįvertino jog, kad (*duomenys neskelbtini*) tvenkinys patenka į Bendrijos bendrojo naudojimo teritoriją ir kad Bendrijos narių susirinkime nebuvo išnagrinėtas klausimas dėl šio tvenkinio naudojimo žvejybai.

Taigi, Tarnyba ginčijamo sprendimo motyvus ir reikšmingų aplinkybių vertinimą teikia procesiniuose dokumentuose. Šiuo aspektu pažymėtina, jog LVAT yra nurodęs, jog ginčijamo individualaus administracinio sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto viešojo administravimo subjekto priimto sprendimo teisėtumui (LVAT 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-940/2013; 2015 m. kovo 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015).

Pareiškėjas skunde nesutinka ir su 2025-11-27 įsakyme nurodytu jo priėmimo teisiniu pagrindu – VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu (viešojo administravimo subjektas gali pripažinti netekusiu galios savo arba įstatymų nustatytais atvejais žemesnio pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimtą neteisėtą administracinį sprendimą).

Pažymėtina, kad Tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, turi teisę pripažinti netekusiu galios priimtą neteisėtą administracinį sprendimą. Tačiau toks sprendimas taip pat turi būti pagrįstas faktinėmis aplinkybėmis ir motyvais, kurie lėmė būtent tokio sprendimo priėmimą. Nagrinėjamu atveju Tarnyba panaikino savo 2025-08-22 įsakymą kaip netesėtą. Tačiau įvertinus 2025-11-27 įsakymo turinį matyti, kad jame nėra nurodyti aiškūs faktai, argumentai ir motyvai, dėl kurių Tarnybos 2025-08-22 įsakymas buvo pripažintas neteisėtu.

Iš Agentūros 2025-12-09 įsakymo matyti, kad įsakymas pripažinti netekusiu galios Agentūros 2025-09-01 Leidimą priimtas vadovaujantis VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei vykdant Tarnybos 2025-11-27 įsakymą.

Pareiškėjas nesutinka su minėtu įsakymu, nes jame nenurodytas Mėgėjų žvejybos įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nustatytas leidimo naudoti žvejybos plotą panaikinimo pagrindas. Dėl šių aplinkybių Agentūros 2025-12-09 įsakyme nepasisakyta. Pažymėtina ir tai, kad Agentūros 2025-12-09 įsakyme nenurodyti sprendimo priėmimo faktiniai pagrindai, motyvai. Atsižvelgus į tai nėra aišku dėl kokių priežasčių vadovaudamasi VAĮ 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu Agentūra panaikino 2025-09-01 Leidimą.

Taigi, apibendrinant anksčiau išdėstyta, darytina išvada, kad skundžiamai Tarnybos ir Agentūros įsakymai neatitinka VAĮ nustatytų reikalavimų, todėl naikintini.

Dėl pareiškėjo skundo prašymo Komisijai palikti galioti Tarnybos 2025-08-22 įsakymą Nr. 3VĮ-6667-(15.3.1E.) „Dėl teisės aukciono būdu naudoti žvejybos plotą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje, esančiame Kauno rajono savivaldybėje, suteikimo“ ir palikti galioti Agentūros 2025-09-01 Leidimą naudoti žvejybos plotą Nr. 4636477, pažymėtina, kad panaikinus skundžiamus įsakymus (2025-11-27 įsakymą ir 2025-12-09 įsakymą yra atstatoma pirminė padėtis iki skundžiamų šioje byloje įsakymų priėmimo, todėl minėtas skundo reikalavimas atmestinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) 2025-12-16 skundą tenkinti dalyje.

Panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2025-11-27 įsakymą Nr. 1P-1260-(1.1E) „Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Kauno apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus vyresniojo patarėjo 2025 m. rugpjūčio 22 d. įsakymo Nr. 3VĮ-6667-(15.3.1 E.) „Dėl teisės aukciono būdu naudoti žvejybos plotą (*duomenys neskelbtini*) tvenkinyje, esančiame Kauno rajono savivaldybėje, suteikimo“ pripažinimo netekusiu galios“.

Panaikinti Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2025-12-09 įsakymą Nr. AV-238 „Dėl leidimo naudoti žvejybos plotą Nr. 4636477 pripažinimo netekusiu galios“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Eglė Bilevičiūtė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

